

Beslutningsforslag nr. B 127. Fremsat den 29. marts 1985 af Lone Dybkjær (RV), Ebba Strange (SF) og Anne Grete Holmsgård (VS)

Forslag til folketingsbeslutning om Christianias fremtid

Folketinget opfordrer regeringen til i forlængelse af folketingets dagsorden af 16. marts 1982 og under iagttagelse af de særlige forhold, der har udviklet sig under 13 års beboelse, og inden den 1. januar 1986 at påbegynde følgende foranstaltninger:

1. Bygningsforbedringer ved statens foranstaltning med henblik på en lovliggørelse med størst mulig bevaring af den nuværende benyttelse af boliger og erhvervsbygninger. Dette skal foregå i et tæt samarbejde mellem Christianias beboere og myndighederne. Ved arbejdernes gennemførelse bør oprettes det størst muligt antal arbejdspladser for Christianias beboere.
2. Udarbejdelse af et landsplandirektiv, som følges op af udarbejdelse af en lokalplan, der dels sikrer en fastlæggelse af den nuværende anvendelse, dels sikrer Københavns befolkning adgang til at anvende dele af området til rekreative formål.
3. En bredere indsats vedrørende støtte til aktiviteter for »svage« grupper i Christiania.
4. Etablering af en aftale med Christianias beboere om, at målet for den løbende huslejebetaling skal være et beløb, der dækker de faktiske udgifter.
5. Lovliggørelse af værtshusforholdene på Christiania.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Daværende miljøminister Erik Holst afgav den 9. marts 1982 en redegørelse til folketinget om den af konsulentfirmaet Møller & Grønborg udarbejdede skitse til Christianiaområdets fremtidige anvendelse. Redegørelsen blev debatteret i folketinget, og i en forespørgselsdebat den 16. marts 1982 vedtog folketinget at tage redegørelsen til efterretning. Dette indebar, at Christianias fortsatte eksistens blev sikret. Blandt forudsætningerne var en lovliggørelse af en række forhold på Christiania, en istandsættelse af bevaringsværdige bygninger, en planlægning, der sikrede forudsætningerne herfor, og som samtidig gav beboerne på Christianshavn bedre adgang til at udnytte de rekreative muligheder på Christiania, samt et indgående samarbejde med Christianias beboere om forandringerne. Det blev også i debatten gjort klart, at der var et folketingsflertal bag både et krav om lovliggørelse og et tilsagn om statslig støtte til Christiania. (Folketingstidende 1981-82 (2. samling), forhandlingerne spalte 3091-3096 og 3680-3766).

Et led i redegørelsen var, at der skulle nedsættes et udvalg til koordinering af statens og kommunens indsats vedrørende Christiania. En sådan koordination forudsætter naturligvis, at der arbejdes med Christianias problemer i både kommune og stat.

Den 8. december 1982 (efter regeringsskiftet) anmodede forsvarsministeriet de berørte ministerier og Københavns kommune om at udpege et medlem til embedsmandsgruppen. Den 25. februar 1983 havde ministerierne udpeget medlemmer til gruppen, medens Københavns kommune stillede spørgsmål om, på hvilken måde de af folketinget tiltrådte betingelser tænktes opfyldt. Den 16. marts 1983 holdt udvalget møde uden deltagelse af Københavns kommune om, at embedsmandsgruppen skulle holdes orienteret om alle forhold af betydning for Christiania, og at spørgsmål af mere generel karakter kunne tages op til drøftelse i gruppen.

Samtidig blev det fastslået, at det fortsat er de enkelte berørte myndigheder, der er ansvarlige for løsningen af de problemer, der hører under deres respektive sagsområder.

Københavns kommune blev opfordret til at udpege et medlem til gruppen den 8. april 1983.

Embedsmandsgruppen har repræsentanter for boligministeriet, finansministeriet, forsvarsministeriet, indenrigsministeriet, justitsministeriet, miljøministeriet og socialministeriet.

Gruppen har påbegyndt en vurdering af mulighederne for lovliggørelse af bygninger og installationer m.v. i Christiania samt af udgifter herved. Dette arbejde er afsluttet uden at der endnu er truffet beslutninger.

Som det er fremgået af denne gennemgang af udviklingen i de næsten 3 år, der er gået, siden Møller & Grønborg-rapporten blev offentliggjort, er det meget behersket, hvad der konkret er gjort for at virkeliggøre de beslutninger, der er truffet om Christiania. Christiania har selv taget visse initiativer til lovliggørelse af værtshusforholdene, men en løsning på dette problem er endnu ikke fundet.

Forslagsstillerne mener, at det på denne baggrund er nødvendigt, at folketinget fastlægger rammer for det videre arbejde med Christianiaspørgsmålet.

Det skal understreges, at der er tale om rammer og ikke om *en løsning*. Løsninger kan nemlig ikke laves fra centralt hold, men alene af Christiania selv. Det afgørende er, at den sikkerhed og tryghed og støtte, der er nødvendig, også sikres.

Sikres en sådan støtte, er det forslagsstillerens opfattelse, at der på Christiania også er vilje til at medvirke til en lovliggørelse af forholdene.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1

Udgangspunktet skal være den nuværende brug og størst mulig bevaring af de eksisterende boliger og erhvervsbygninger, også ved anvendelse af dispensationer. Gennemførelsen bør forestås af staten

og bør ske i et tæt samarbejde med Christianias beboere, der bør sikres mindst den samme indflydelse, som er indeholdt i lejelovgivningen og byfornyelsesloven. Der bør sikres størst mulig ansættelse af christianitter ved arbejdernes gennemførelse.

Ad 2

Efter 13 år med beboelse må tiden være inde til, at der gennem et landsplandirektiv sikres en lokalplan for Christiania.

Forslagsstillerne finder, at nationale hensyn taler for, at miljøministeren tilvejebringer en sådan lokalplan. Der henvises til § 4 i lov om lands- og regionplanlægning samt til kommuneplanlovens § 29, stk. 1.

Igennem lokalplanen skal sikres:

- a) de nødvendige planlægningsmæssige rammer for bygningsforbedringer,
- b) en fastlæggelse af den fremtidige anvendelse i overensstemmelse med den nuværende brug (boligværksted) samt
- c) en åbning for anvendelse af en del af arealerne, ydre vold og de to nordlige bastioner, til rekreative formål for Københavns befolkning.

Ad 3

En række af de sociale problemer på Christiania kræver en bredere aktiv indsats. Der er på Christiania grupper med særlige støttebehov (langtidsledige, socialt og psykisk pressede, stofbrugere). En del er ikke danske, hvad der kan øge vanskelighederne. Et hovedformål må være at støtte de bæredygtige strukturer. I forbindelse hermed kunne man forestille sig en udvikling af den selvejende institution »Herfra og videre« f.eks. med støtte over bistandslovens § 135. Ved løsning heraf må der tages hensyn til de særlige økonomiske problemer, der er for Københavns kommune på grund af

Christianias beliggenhed, men således at der fortsat alene sigtes på Christianias problemer. Til indsatsen kunne knyttes retten til at anvise (og betale for) arbejde i forbindelse med bygningsforbedringer.

Ad 4

Forsvarsministeriet har opgjort driftsudgifterne til ca. 1,6 mill. kr. årligt. I 1982 indbetalte Christiania mere end 0,6 mill. kr. i »husleje«. I 1983 var beløbet over 1 mill. kr. Efter de seneste oplysninger fra forsvarsministeriet betales nu det fulde beløb til dækning af el, vand og vedligeholdelse. Derimod betales der ikke nogen direkte husleje.

Ad 5

Omfattende 8 restaurationer ansøgte Christianias beboere i foråret 1983 om godkendelse af, at der blev udstedt en fællesbevilling til et værtshusråd som ansvarligt med en bestyrer tilknyttet restaurationserne. Ansøgningen var udarbejdet i forståelse med Københavns politi og ville være et væsentligt skridt i retning af en normalisering. Københavns magistrat og Københavns beværterbevillingsnævn kunne imidlertid ikke anbefale ansøgningen, der blev afvist af landsbevillingsnævnet.

Ved at få bevillinger til værtshusene på Christiania ville man ikke blot lovliggøre selve værtshusdriften, men også pålægge værtshusene de vilkår, der gælder for værtshusene uden for Christiania. Det ville kunne mindske andre problemer. En bevilling ville samtidig gøre det muligt for bryggerierne at levere direkte til værtshusene, hvilket ville lette afgiftsberegningen.

Sagen er nu på et nyt grundlag rejst over for bevillingsnævnet i København og derfra sendt videre til landsbevillingsnævnet til afgørelse i dette efterår. Uanset udfaldet må bestræbelserne for en normalisering af værtshusforholdene fortsættes.